

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főter 9 szám
Telefon: 42. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Nyitvatartás minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, vagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

Karácsony a harctéren.

— nov. 15.

Harmadszor fog nemsokára ráköszönteni a karácsony a frontok véres, halálos világára, harmadszor fog a Szeretet fehérínges, védtelen kis követe végiglebegni a halál és pusztulás retentő tartományain, végigsuhanni az öldöklés óriásai közt. Meleg kezében még nem hozza a fehér galambot, amelynek szelíd alakját Európa hasztalan kémleli vágyó szemmel a vérvödös horizonton: ellenségeink örületes igyekezettel megtagadják „a béke égi muzsikáját”, amely pedig már legjobbjaik ajkán ott panaszkozik. A magyar katona a maga és nemes szövetségeseinek dícsőséges, örökké fenséges harcai után, a világtörténelem babérjaival lábánál, zord erővel és eltökéltséggel állja hát tovább is a harcot, amely most már a béke planetája alatt piroslik és az ellenség fojtogató terveinek szétzúzása után most már a megvert, szétzilált ellenséges népek leterorizált békevágyát kívánja felszabadítani. Harmadszor lesz szuronyos karácsonya a magyar katonának is a világháború kegyetlen vártáján, de bátran fog szemébe nézni a karácsonyéji látomásnak, mert nem ő és nem szövetségesei tiltották ki Európából a zavartalanul boldog, szép karácsonyt és bátran fog akár rohamra is lendülni a családi szeretet éjszakája, mert azokat veri vissza haraggal, akik a szégyen és szent szolgaság gyötrő láncait akarták felaggatni a magyar karácsonyfákra.

Kell e hatalmas szóval szárnyaló szavakkal magyarázni a hősök nemzetének, hogy mivel tartozik a fiainak, azoknak, akik odakünn döbbenetes hóviharban és a gránátok orkánjában a mi karácsonyunkat, a szenvedések szakadatlanágában a mi örömeinket, a poklok tűzében a mi apró kis karácsonyi gyertyáinkat, szél-től kimart arcokkal a gyermekeink sugárzó arcocskáját védik? A nemzet, amely itthon a maga másik harcát verekszi, e harcnak akármilyen fordulatában is csak büszke alázattal és áradó szeretettel gondol azokra, akiknek fogyhatatlan bátorsága, hálállal és szenvedéssel nem törődő nagy elszántsága nélkül hiába volna itthon minden erő és minden türelem, akiknek bosszúó ökle ha fel nem támadt volna, siró szemmel nézhetnők az idén Erdély karácsonyát. Minden gondolatunk, minden szeretetünk az övék, minden pillanatban, hiszen a halál yörösbetűs ünnepekké avatta hét-

köznapjainkat is, hiszen a megpróbáltatás mozarában még a kemény szívek is szeretetre, megértésre, fogékonyságra törtek. De mikor a karácsony aranyos árnyéka vetődik szobáinkba, akkor a maximálhatatlan szeretet minden gazdagsága, áldozatkészsége, nemességé feltorlódik szívünkben és nem lehet áldozat, nem lehet teher, amit azért hordozunk és azért viselünk, hogy karácsony legyen a harctéren is, hogy frontjainkon a szeretet ajándékaival jusson végig a nemzet hódolatának szikratávirata.

A magyar királyi honvédelmi minisztérium Hadsegélyező Hivatala és a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egyesülete az idén is megszervezi a „Karácsony a harctéren” mozgalmat a harctéri katonák karácsonyi megajándékozására. — A mozgalom együttes vezetősége, mikor kérelmével ismét a nemzet elé lép, egy nagyarányú és hatalmas sikerű akció emlékeztetének hálájával és bizodalomával kéri újból a magyar társadalmat, hogy ismét legyen méltó magához és páratlan katonáihoz. — Ugyanazt kérjük, amit tavaly és amint katonáink kemény elszánt-

ságát nem tudta kikezdeni a pergőtűznek és Bruszilov tektikának semmi pokoli ujdonsága, a hitvány árulásnak semmi oláhlelkű számítás, amint őket csak megacélozta és új meg új diadalokra lendítette ellenségeink öngyilkos konoksága, azonképp nem lehet fogyatkozás a nemzet szeretetében, hálájában. A magyar sajtó önzetlen szolgálatkészsége és a mozgalom szervezetének apparátusa révén részletezni fogjuk az adakozás módjait, folyton tájékoztatni fogjuk az áldozatkész társadalmat, minden utbaigazítást pontosan megadunk. E szózatunkkal csak a kürtjelet kívántuk országgyá zendíteni és a magyar nemzetet sértetlen meg, ha nem lenne rendíthetetlen hitünk és reményünk, hogy a szívek százszoros erővel fogják visszhangját venni és e visszhang karácsony éjszakáján büszke vallomást, hódolatot és mélységes szeretetet fog beszélni a véres, havas frontokon, azoknak, akiknek köszönhetjük, hogy senki orv keze többé nem tépheti karácsonyfánkról a győzelem ajándékát. Ezt ők ajándékozták nekünk, ezért nekik tartozunk.

mény folytán helyébe lépett, a lakást nem mondhatja fel, kivéve azt az esetet, ha a bérbeadó a bérletet a bér nemfizetése, vagy egyebek miatt a szerződés vagy a fennálló jogszabályok értelmében rendkívüli, vagy rögtöni hatályu felmondással, vagy a határozott időre kötött bérleti szerződésben megállapított különös felmondási okok alapján megszüntetheti. Ez az intézkedés a kormány újabb rendelkezéséig lesz érvényben.

Határozott időre kötött ily bérlet a szerződési időtartam lejártával határozatlan időtartamra, egyébként az eddigi feltételek mellett meghosszabbítottatik, ha a bérlő erre vonatkozó kívánságát a lejáratot megelőzően abban a határidőben közli a bérbeadóval, amely a határozatlan időre bérlet ugyanoly bérösszegű évi lakások felmondására nézve az illető helyen meg van állapítva.

A felmondási jog ilyen korlátozása azonban nem szünteti meg a háziurnak azt a jogát, hogy a házbért az előbb említett esetekben és korlátok között felemelje. Ezt a felemelést azonban a szokásos felmondási időben előre kell bérlővel közölnie.

Ezzel szemben a lakó nem követelheti a háziurnak semmiféle javítást, kivéve olyat, ami a lakás használhatósága végett elkerülhetetlenül szükséges.

Felmondási jog illeti meg a háziurat abban az esetben, ha az általa megvett házban egy vagy több lakást a maga, illetve családja részére akar igénybe venni.

Kivételek.

Nem esik a rendelet korlátozásai alá:

1. Az üzlet, raktár, vagy iroda céljára kibérelt helyiség, kivéve ha az egyuttal lakásul szolgál;
2. az ujonnan keletkezett, vagy olyan lakások bérlete, amelyek 1914. február 1 és 1916. november 1. között egy bérleti időszakban sem voltak bérbeadva;
3. a nyári lakások bérlete;
4. a butorozott lakások bérlete;
5. az albérlét.

Nem tekinthető nyári lakásnak az a lakás, amelyet a bérlő egész éven át lakásul használt; ezzel ellenkező kikötés vagy az a tény, hogy a bérbeadó a lakást „nyári lakás” elnevezéssel adja ki, érvénytelen.

Nem sorozhatók az előbb említett kivételek közé az olyan főbérlővel kötött albérlétek, amikor valaki több lakásból álló házat, vagy a házban több lakást, vagy saját szükségletét meghaladó terjedelmű lakást hasznosításra végett bérel abból a célból, hogy azt butorozatlanul másoknak bérbeadja. Ilyen esetekben a bérbeadó a főbérlővel szemben az előzőleg említett korlátozásokhoz van kötvé, még pedig tekintet nélkül a főbérlő által fizetett bér nagyságára.

Közhivatali bérletek.

A közhivatal, posta-, táviró- és távbeszélőhivatal, illetve postamester vezetése alatt álló postahivatal vagy más közin ézmény lakbérletét a bérbeadó nem mondhatja fel.

Illetéktelen béremelés visszaváltása.

Ha a felek a rendelet ellenére a megengedett mértéket meghaladó összegben állapították meg a bérösszeget, úgy a bér a megengedett legmagasabb mértékre száll alá. A bérlő az

A kormány a lakásuzsora ellen.

Érvénytelenek a házbéremelések és felmondások.

— nov. 15.

Életbevágóan fontos, nagyjelentőségű kormányrendelet jelent meg a hivatalos lap hétfői rendkívüli kiadásában. Az élelmiszeruzsura felül ujjában a lakbérzúsora is felütötte fejét szerte az országban és utóbbi időben már oly elviselhetetlenné vált legtöbb helyen a háziurak garázdálkodása, hogy kormányintézkedéssel kellett gátat vetni az újabb uszorának.

A nagyfontosságú rendelet főbb intézkedései a következők:

A béremelés korlátozása.

Olyan lakásoknak és velük együttesen bérelt helyiségeknek bérét, a melyeknek évi bérösszege a lakásbérren felül fizetett járulékokkal együtt Budapesten ötezer koronát, a vidéken pedig huszezernél több lakossal bíró helyiségekben 3500 koronát, ennél kisebb helyiségekben pedig 2500 koronát meg nem halad, további rendelkezésig nem lehet magasabb összegre emelni, mint az a legmagasabb összeg, amelyet az illető lakás 1914. február 1. és 1916. november 1. között valamely időszakban fizetett. Ennél magasabb bérösszeget nem lehet sem a jelenlegi, sem a következő új bérlővel szemben megszabni. Ez a tilalom érvényben van a bérlet és bérletési időszakokra való minden tekintet nélkül az évi, félévi, negyedévi, havi és heti lakásokra is.

Ugyanez a rendelkezés érvényes a bérrre való tekintet nélkül az olyan

bérlővel szemben is, aki a lakást egyuttal keresetszerű foglalkozásának céljára is használja.

A rendelet azonban nem ad jogot a lakbér ilyen emelésére sem, ha ez a szerződés, vagy a lakbérleti szabályok értelmében egyébként ki van zárva; vagyis ha az említett időszakban valamely lakó az egyik bérleti időszakban magasabb lakbért fizetett is, azonban most a lakbéré kisebb, az ő lakbérét sem lehet felemelni, ha ezt a szerződés, vagy a lakbérleti szabályzat valamely okból kizárja. Ha pedig valakinek 1916. november elseje előtt több évre kötött bérleti szerződése van, amely béremelést állapít meg, úgy ez a béremelés a rendelet ellenére is érvényesíthető.

Fűtés, üvegbiztosítás.

A lakás bérbeadója, ha a bérlőnek akár a bérösszeg, akár külön járulékok fejében fűtést is szolgáltat, a bér, vagy a fűtésért járó ellenszolgáltatást legfeljebb a bér és a fűtésért járó ellenszolgáltatás együttes összegének öt százalékaig terjedő összeggel emelheti.

Ha a fűtésen kívül melegvizet is szolgáltat, ezen a címen az emelés még további egy százalék lehet. Az üvegbiztosítás címén kikötött járulékot a bérbeadó az általa tényleg fizetett összeg erejéig emelheti.

A felmondási jog korlátozása.

A bérbeadó, vagy az, aki az ingatlan elidegenítése, vagy más körül-

esetleg fizetett többletet a fizetés napjától számított törvényes kamattal együtt visszakövetelheti. Ez a követelés azonban csak az egy éven belül fizetett többletre érvényesíthető.

Felmondások, szerződések hatálytalansága.

A rendeletnek a béremelés korlátozására vonatkozó intézkedései kiterjednek azokra a béremelésekre és bérszerződésekre is, amelyekben a felek 1916. október 31-ike után és a rendelet életbeléptetése előtt az ezt követő időre vonatkozólag megállapodtak.

A rendelet következtében hatályát veszti minden felmondás, amely 1916. október 31. után és a rendelet életbeléptetése megelőzően oly lakásra nézve történt, amelynek bérletét a bérbeadó a most kiadott rendelet értelmében felmondással meg nem szüntetheti.

A bérlő azonban a rendelet életbeléptetéstől számított nyolc nap alatt felmondással élhet, ha a lakást megelőzően akár 6, akár a bérbeadó felmondotta. A bérbeadó korábbi felmondását ezen idő alatt csak akkor ismételheti, ha a felmondásra a mostani rendelet szerint joga van.

Ervénytelen minden olyan bérleti szerződés, amelyet a felek 1916. október 31. után és a rendelet életbeléptetése előtt oly lakás bérletére vonatkozólag kötöttek, amelynek bérletét a bérbeadó a rendelet értelmében felmondással meg nem szüntetheti.

Ha a bérbeadó olyan lakásra vonatkozólag, amely bérlő van adva és amelynek bérletét a rendelet értelmében felmondással meg nem szüntetheti, más bérlővel 1916. november 1. előtt újabb bérleti szerződést kötött, ezt a bérleti szerződést a rendeletben, vagy a szerződésben megállapított korlátozásra való minden tekintet nélkül a rendelet életbeléptetéstől számított 8 napon belül felmondással megszüntetheti.

Büntetések.

Aki a rendelet intézkedéseit megszegi, vagy bármi módon kijátsza, kihágást követ el és minden esetben kétezer koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

Ha megállapítható annak a nyereségnek a mennyisége, amelyet a tettes cselekményével illetéktelenül elért, a pénzbüntetés kétezer koronán felül, a megállapított nyereség kétszeresére felemelt összegig terjedhet.

Az eljárás a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntető bíróság. Budapesten pedig az államrendőrség hatáskörébe tartozik.

Egyeztető bizottság.

A rendelet érdekes újítása az a felhatalmazás, amelyet a kormány a belügyminiszternek és az igazságügyminiszternek ad, amikor feljogosítja őket, hogy egyetértőleg kibocsátott rendelettel a lakás és egyéb helyiség bérletéből eredő kérdések kiegyenlítésére egyeztető, vagy választott bíróságokat döntőbizottságot, vagy hatóságot állapíthatnak meg és az erre vonatkozó eljárást szabályozhatják.

A rendelet november 13-án lépett életbe.

Zemplénnvármegye októberben.

A közigazgatási bizottság ülése.

— nov. 15.

Hétfőn délelőtt tartotta november havi ülését Zemplénnvármegye törvényhatósági bizottsága Szinyei Merse István főispán elnöke alatt. A tárgysorozat ezuttal egy kissé élénkebb volt az előző ülésekénél, mert tárgyalásra került egynehány személyi kérdés is. A vármegye közigazgatására fontos esemény azonban alig került napirendre. Főleg sablonos előadói

jelentések foglalták le az időt, melyek számot adtak a vármegye elmúlt havi közigazgatási állapotáról.

Az ülés az alispán jelentésével kezdődött, melyet Bernáth Aladár II. főjegyző terjesztett elő a következőkben:

Alispáni jelentés.

Személyi ügyek. Dr. Bajusz Zoltán árvaszéki ülnök, a megye kitűnő szorgalmas tisztviselője a múlt hónapban meghalt. A bizottság őszinte, nagy részvétellel vette tudomásul kiváló tisztviselőjének elhunytát. — Benesik Béla súlyos beteg. A bodrogközi járásba a főszolgabíró betegsége idejére dr. Osváth Dezső tb. szolgabíró rendeltetett ki.

Közrendészet. A csendőrkereleti parancsnokság jelentése szerint októberi folyamán következő büntetési esetek fordultak elő: Hűtlenség 1, hatóság és hatósági közegek elleni erőszak 1, magánosok elleni erőszak 1, rágalmazás és becsületsértés 4, ember élete elleni büntettek és vétségek 4, testi sértés 33, magánlak megsértése magán személy által 3, lopás 79, rablás és zsarolás 3, sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés 3, jogtalan elsajátítás 3, országhasználat és bűnpártolás 32, csalás 7, okirathamisítás 5, más vagyonának megrongálása 5, gyújtogatás és tüzokozás (tüzeset) 12, vaspályák, hajók, táviratok megrongálása 1, fegyveres erő elleni büntettek és vétségek 9, hivatali és ügyvédi büntettek és vétségek 1, egyéb törvényekbe ütköző büntettek és vétségek 8, kir. járásbíró hatáskörébe utalt kihágások 6, közig. hatóságok hatáskörébe utalt kihágások 232 esetben.

Mezőgazdaság. A cséplés még folyamatban van. A krumpiltermés a felvidéken kitűnő. A Hegyalján nem remelt bő szüretnek voltak. — Csak Tallyán és Mádon eddig 5 millió kor. folyt be borokért. Az őszi szántási munkálatok nagyon szépen haladnak előre. Alispán előterjesztése folytán a nagymihályi járás jégkárosult községei részére a földművelésügyi miniszterium 19 vagon buza, 8 vagon rozs, 1 és fél vagon őszi árpavetőmagot engedélyezett.

Közegészségügy. A bodrogközi járásban: Zemplénnvárdon hólyagoshimlőjárvány lépett fel. A közegészségügy egyébként kedvezőnek mondható.

Közélelmézés. Jelenti az alispán, hogy az Országos Közélelmézési Hivatal br. Kürthy vezetése alatt működését megkezdte. A rekvirálás vármegyesszerte folyamatban van és november havában befejeződik.

Panaszok az újhelyi anyakönyvvezető ellen.

Szentgyörgyi István sátoraljaujhelyi anyakönyvvezető-helyettes ellen az a panasz merült fel, hogy a felekek állandóan durván bánik, viselkedése egyáltalán nem állami hivatalnokhoz illő, ezért a polgármester más anyakönyvvezető-helyettes kinevezése iránt tesz előterjesztést. Előterjesztését azzal indokolja, hogy Szentgyörgyi néha napokig távol marad hivatalából, a polgármester idézésére meg nem jelent, az idézések átvételét megtagadja. Bernáth Aladár II. főjegyző, mint előadó a fegyelmet megelőző vizsgálat elrendelése iránt tesz javaslatot. A bizottság így is határoz, mert panaszotlat felmenteni alkalmas ember hiányában nem lehet.

Hadszolgálati kárigény.

Klein Sámuel budapesti fakereskedő a hadszíntéren előállott kárigénynek megállapítását kérte. Az I. foku hatóság által megállapított kárösszegegel a károsult meg nem elégedett, így került ügye a bizottság elé. Tekintettel arra, hogy a kárigényt II. foku katonai kiküldöttek részvételével lehet csak megállapítani, dr. Szirmay István főügyész előkészítő intézkedés elrendelését javasolja. A fumei kereskedelmi és iparkamara megkeresését rendelték el ama adatok közlése céljából, hogy az elpusztult áruk tényleg kidolgozott műfak voltak-e?

Czukraván József fakereskedőnek Topolya községben egy csürben fája volt elhelyezve. E csürte egy porosz katonai részeg állapotában felgyújtotta, a fakereskedő fája beégett s ezáltal a fakereskedő fája merült fel. I. foku 14300 kor. kárja teljes egészében meg hatóság a kárt teljes egészében megállapította. A bizottság utasította az I. foku hatóságot annak kinyomozására, hogy a károsult kára nem tört-e meg tűzbiztosítás révén.

A betegmegfigyelő állomás által igénybevett területek kártalanítása.

A sátoraljaujhelyi betegmegfigyelő állomás által igénybevett területek kártalanítása tárgyában a megállapított eszközös bizottság úgy döntött, hogy a Deltán tul fekvő területek tulajdonosai ölenként 8 K.-t kapnak, míg az innen fekvő területek tulajdonosait ölenként 3 K. illeti. Dr. Isépy és tsai felebbezték a megállapítás ellen s 8 K. helyett 12 K.-ban kérik az egységár megállapítását; a közg. bizottság saját kebelétől egy szakértőbizottságot küld ki Dókus Ernő, Meczer Béla, Szilassy György tagok részvételével.

Hatályon kívül helyezett felfüggesztés.

Pajor János nagymihályvidéki körjegyző fegyelmi ügyében a bizottság a fegyelmi eljárás fenntartása mellett a felfüggesztést hatályon kívül helyezte. A felfüggesztés oka az volt, hogy Varga János népfelkelő későn vonult be póttetéshez s védekezésül azt adta elő, hogy a körjegyző halasztást adott neki a bevonulásra, 50 K.-t fizetett a jegyzőnek a kérvény szerkesztéséért, 20 K.-t pedig külön azért, hogy a felmentési határozatot otthon bvárhassa. A katonai hatóság a felvett jegyzőkönyvet átadta a honvédelmi miniszteriumhoz, innen a belügyminiszterhez került az ügy ki, vizsgálat megejtését rendelte el. A panaszlott körjegyző előadása szerint ő a kérvényért 5 K.-t fogadott el, míg az ezenfelüli összeget a kérvényező beleegyezésénél és kérésére dr. Lövy ügyvédnek utalta a felmentési kérvény elintézésének kisérgetéséért. Állítása igazolására nyugtákat csatolt.

Többi ügyek.

Árvaszéki elnök jelenti, hogy a hadiárva-alap vármegyénkben 17,000 koronára emelkedett.

Főorvos előterjeszti a megyaszói személyjogi gyógyszerár elnyeréséért pályázók névsorát. Csizsár Béla, Gara József, Henter Julia, Koczó László, Körmendi Mihály, Leib Rezső és Vértessándor okl. gyógyszerészek kérvényei érkeztek be a határidőn belül. A bizottság a döntést későbbre halasztotta.

Végül Gnädig Lipót főmérnök válaszolt br. Sennyey Miklósnak a 916. szept. havában tartott bizottsági ülésen a Nagyköves—Örös utvonali javítása tárgyában tett interpellációjára. A válasz tudomásulvétele után elnök az ülést bezárta.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

1600 román fogoly.

Budapest, nov. 14.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Keleti hadszíntér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: A dunai monitorkorai Giurgiu közelben igen erős ellenséges beavatkozás dacára 7. részben megrakott uszályhajót zsákmányoltak.

Károly főherceg vezérezredes harcvonala: Orsovánál megtisz-

titottuk a Cserna jobb partját. Oláhország északi részében a harcok ránk nézve állandóan kedvezően folynak. A legutóbbi két napon itt 1600 foglyot, 9 gépfegyvert és 1 ágyut szállítottunk be.

Az ojtózi szorosnál a románok folytatják támadásaikat. A tölgyesi szakaszon az oroszok a határtól nyugatra több magaslatot kényszerültek feladni. Jakobenyitől északra egy orosz előretörésük megfiusult.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala: Nincs új ság.

Olasz hadszíntér.

Jelentősebb esemény nem történt.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Események a tengeren

Budapest, nov. 14.

November 13-ról 14-re virradó éjszaka egy tengeri repülőrajunk a Doberdónál katonai építményeket és Belignánál az ellenség védelmi repülőretét robbanó és gyújtó bombákkal igen hatásosan bombázta. Több hangárt telibe találtunk és nagy tüzet idéztünk elő. A heves lövetés ellenére valamennyi repülőgépünk sértetlenül tért vissza.

Flottaparanosnokság.

A bottyáni Nagyasszony.

50 éves jubileum.

— nov. 15.

Ritka ünnepély színhelye volt e hó 11-én az öreg bottyáni kastély, özv. br. Sennyey Pálné sz. br. Fiáth Mária lakhelye.

Mikor 50 év előtt hazánk kétféle is háboruban állott, az ifju báróné, az akkori tárnokmester neje, állandóan kísérte Ő Felségét, áldott emlékü Erzsébet királynénkat Budapest különféle kórházaiba és az ő ritka önfeláldozásával és tevékenységével enyhítette szenvedő hőseink fájdalmait. Most 50 év után újra ott látjuk a „Bottyáni kegyelmes Asszonyt” azok sorában, akik a Vörös Kereszt szolgálatában működnek. Mindjárt a háboru legelején a sátoraljaujhelyi Erzsébet közkórházban dr. Chudovszky Móric vezetése alatt végezte az ápolónői tanfolyamot és fiával, br. Sennyey Bélával együtt tartja fenn a bottyáni 22 ágyas Vörös Kereszt kórházat.

A legodaadóbb buzgalommal és igazi anyai szeretettel ápolja ő maga betegeit és sebesültjeit és boldog az a szenvedő katonánk, aki a bottyáni kórházban találja a legkitűnőbb ellátást.

Ő cs. és kir. fensége, Ferenc Sálvator főherceg, mint Ő Felsége helyettese a Magyar Szent Korona Vörös Kereszt Egyesület védnökségében, a kegyelmes Asszony ritka érdemeit méltányolva, már előbb is a hadiért-

ményes Vörös részesítette őt háláját és elvárakal telt k

Ugy a b az egész kör akarta az ál nak ez alkalo kívánatait — közmondás, h teremtette — tott szép ün meg a kegy unokái és rok és környéke kápolnában, tárnokmester, gyapjas rend családi sirbo

Az ünne verőfényes, r fenőfákkal zott a 22 mo besült gr. Wc Vörös Keresz alatt, aki az tak nevében naitait.

Ezután stein Ernő megbízott o Fensége kézi szép beszéde szavakkal ec angyalának a falu tanító szóval gratu ek fejezték nepélyt.

Az ünne alatt a család szonyak egy adtak át, am példátlan tén 1866 ban és világháboru séget fejtett szony szenved nek megmer hitésére.

Apró

1. Szer anna bekeben is, időkben a jaira nehez tanyait sok segiteni min nyira jogosu zete, a sors gatell ügy képest, am ben nálunk most orvo dacára talá melyről a Embertestv ronát kér valahogy fenn tudja nyomorgói arcukon a kozás, a re kiállanak a cseppen, s jukba a se a középsz amelynek becsületes lene ennie ből? Ki ebből más Kávét 70 tát 32 fillé koronás z fának is r valaki azt

esetleg fizetett többletet a fizetés napjától számított törvényes kamattal együtt visszakövetelheti. Ez a követelés azonban csak az egy éven belül fizetett többletre érvényesíthető.

Felmondások, szerződések hatálytalanítása.

A rendeletnek a béremelés korlátozására vonatkozó intézkedései kiterjednek azokra a béremelésekre és bérszerződésekre is, amelyekben a felek 1916. október 31-ike után és a rendelet életbeléptetése előtt az ezt követő időre vonatkozólag megállapodtak.

A rendelet következtében hatályát veszti minden felmondás, amely 1916. október 31. után és a rendelet életbeléptetést megelőzően oly lakásra nézve történt, amelynek bérletét a bérbeadó a most kiadott rendelet értelmében felmondással meg nem szüntetheti.

A bérlet azonban a rendelet életbeléptetéstől számított nyolc nap alatt felmondással élhet, ha a lakást megelőzően akár 6, akár a bérbeadó felmondotta. A bérbeadó korábbi felmondását ezen idő alatt csak akkor ismételheti, ha a felmondásra a mostani rendelet szerint joga van.

Érvénytelen minden olyan bérleti szerződés, amelyet a felek 1916. október 31. után és a rendelet életbeléptetése előtt oly lakás bérletére vonatkozólag kötöttek, amelynek bérletét a bérbeadó a rendelet értelmében felmondással meg nem szüntetheti.

Ha a bérbeadó olyan lakásra vonatkozólag, amely bérbe van adva és amelynek bérletét a rendelet értelmében felmondással meg nem szüntetheti, más bérlővel 1916. november 1. előtt újabb bérleti szerződést kötött, ezt a bérleti szerződést a rendeletben, vagy a szerződésben megállapított korlátozásra való minden tekintet nélkül a rendelet életbeléptetéstől számított 8 napon belül felmondással megszüntetheti.

Büntetések.

Aki a rendelet intézkedéseit megszegi, vagy bármilyen módon kijátsza, kihágást követ el és minden esetben kétezer koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

Ha megállapítható annak a nyereségnek a mennyisége, amelyet a tettes cselekményével illetéktelenül elért, a pénzbüntetés kétezer koronán felül, a megállapított nyereség kétszeresére felemelt összegig terjedhet.

Az eljárás a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntető bíróság. Budapest pedig az államrendőrség hatáskörébe tartozik.

Egyeztető bizottság.

A rendelet érdekes újítása az a felhatalmazás, amelyet a kormány a belügyminiszternek és az igazságügyminiszternek ad, amikor feljogosítja őket, hogy egyetértéssel kibocsátott rendelettel a lakás és egyéb helyiség bérletéből eredő kérdések kiegyenlítésére egyeztető, vagy választott bíróságokat döntőbizottságot, vagy hatóságot állapíthatnak meg és az erre vonatkozó eljárást szabályozhatják.

A rendelet november 13-án lépett életbe.

Zemplénnvármegye októberben.

A közigazgatási bizottság ülése.

— nov. 15.

Hétfőn délelőtt tartotta november havi ülését Zemplénnvármegye törvényhatósági bizottsága Szinyei Merse István főispán elnöke alatt. A tárgysorozat ezúttal egy kissé élénkebb volt az előző ülésekénél, mert tárgyalásra került egynehány személyi kérdés is. A vármegye közigazgatására fontos esemény azonban alig került napirendre. Főleg sablonos előadói

jelentések foglalták le az időt, melyek számot adtak a vármegye elmúlt havi közigazgatási állapotáról.

Az ülés az alispán jelentésével kezdődött, melyet Bernáth Aladár II. főjegyző terjesztett elő a következőkben:

Alispáni jelentés.

Személyi ügyek. Dr. Bajusz Zoltán árvaszéki ülnök, a megye kitűnő szorgalmas tisztviselője a múlt hónapban meghalt. A bizottság őszinte, nagy részvétellel vette tudomásul kiváló tisztviselőjének elhunytát. — Bencsik Béla súlyos beteg. A bodrogközi járásba a főszolgabíró betegsége idejére dr. Osváth Dezső tb. szolgabíró rendeltetett ki.

Közrendészet. A csendőrkörületi parancsnokság jelentése szerint október hónapjának következő büntetési esete fordult elő: Hűtlenség 1, hatóság és hatósági közegek elleni erőszak 1, magánosok elleni erőszak 1, rágalmazás és becsületsértés 4, ember élete elleni büntettek és vétségek 4, testi sértés 33, magánlak megsértése magán személy által 3, lopás 79, rablás és zsarolás 3, sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés 3, jogtalan elcsapítás 3, országhasználat és bűnpártolás 32, csalás 7, okirathamisítás 5, más vagyonának megrongálása 5, gyújtogatás és tűzokozás (tüzeset) 12, vaspályák, hajók, táviratok megrongálása 1, fegyveres erő elleni büntettek és vétségek 9, hivatali és ügyvédi büntettek és vétségek 1, egyéb törvényekbe ütköző büntettek és vétségek 8, kir. járásbíró hatáskörébe utalt kihágások 6, közig. hatóságok hatáskörébe utalt kihágások 232 esetben.

Mezőgazdaság. A cséplés még folyamatban van. A krumplicserzés a felvidéken kitűnő. A Hegyalján nem remélt bő szüretet voltak. — Csak Tallyán és Mádon eddig 5 millió kor. folyt be borokért. Az őszi szántási munkálatok nagyon szépen haladnak előre. Alispán előterjesztése folytán a nagymihályi járás jégkárosult községei részére a földművelésügyi miniszterium 19 vagon buza, 8 vagon rozs, 1 és fél vagon őszi árpavetőmagot engedélyezett.

Közegészségügy. A bodrogközi járásban: Zemplénnagárdon hólyagoshimlőjárvány lépett fel. A közegészségügy egyébként kedvezőnek mondható.

Közlelmelés. Jelenti az alispán, hogy az Országos Közlelmelési Hivatal br. Kürthy vezetése alatt működését megkezdte. A rekvirálás vármegyeszerte folyamatban van és november havában befejeződik.

Panaszok az új helyi anyakönyv vezető ellen.

Szentgyörgyi István sátoraljaujhelyi anyakönyvvezető-helyettes ellen az a panasz merült fel, hogy a feleket állandóan durván bánik, viselkedése egyáltalán nem állami hivatalnokhoz illő, ezért a polgármester más anyakönyvvezető-helyettes kinevezése iránt tesz előterjesztést. Előterjesztését azzal indokolja, hogy Szentgyörgyi néha napokig távol marad hivatalából, a polgármester idezésére meg nem jelent, az idezések átvételét megtagadja. Bernáth Aladár II. főjegyző, mint előadó a fegyelmet megelőző vizsgálat elrendelése iránt tesz javaslatot. A bizottság így is határoz, mert panaszoltat felmenteni alkalmas ember hiányában nem lehet.

Hadszolgáltatási kárigény.

Klein Sámuel budapesti fakereskedő a hadszíntéren előállott kárigényének megállapítását kérte. Az I. foku hatóság által megállapított kárösszeggel a károsult meg nem elégedett, így került ügye a bizottság elé. Tekintettel arra, hogy a kárigényt II. foku katonai kiküldötték részvételével lehet csak megállapítani, dr. Szirmay István főügyész előkészítő intézkedése elrendelését javasolja. A fumi kereskedelmi és iparkamara megkeresését rendelték el ama adatok közlése céljából, hogy az elpusztult áruk tényleg kidolgozott műfák voltak-e?

Czukraván József fakereskedőnek Topolya községben egy csürben fája volt elhelyezve. E csürte egy porosz katonára részeg állapotában felgyújtotta, a fakereskedő fája beégett s ezáltal 14.300 kor. kárja merült fel. I. foku hatóság a kárt teljes egészében megállapította. A bizottság utasította az I. foku hatóságot annak kinyomozására, hogy a károsult kára nem térült-e meg tűzbiztosítás révén.

A betegmegfigyelő állomás által igénybevett területek kártalanítása.

A sátoraljaujhelyi betegmegfigyelő állomás által igénybevett területek kártalanítása tárgyában a megállapított eszközök bizottság úgy döntött, hogy a Deltán tul fekvő területek tulajdonosai □ ölenként 8 K.-t kapnak, míg az innen fekvő területek tulajdonosait ölenként 3 K. illeti. Dr. Isépy és tsai felebeztek a megállapítás ellen s 8 K. helyett 12 K.-ban kérik az egészség megállapítását; a közig. bizottság saját kezéből egy szakértőbizottságot küld ki Dókus Ernő, Meczer Béla, Szilassy György tagok részvételével.

Hatályon kívül helyezett felfüggesztés.

Pajor János nagymihályvidéki körjegyző fegyelmi ügyében a bizottság a fegyelmi eljárás fenntartása mellett a felfüggesztést hatályon kívül helyezte. A felfüggesztés oka az volt, hogy Varga János népfelkelő később vonult be póttetéshez s védekezésül azt adta elő, hogy a körjegyző halasztást adott neki a bevonulásra, 50 K.-t fizetett a jegyzőnek a kérvény szerkesztéséért, 20 K.-t pedig külön azért, hogy a felmentési határozatot otthon bevárassa. A katonai hatóság a felvett jegyzőkönyvet áttette a honvédelmi miniszteriumhoz, innen a belügyminiszterhez került az ügy ki, vizsgálat megejtését rendelte el. A panaszolt körjegyző előadása szerint ő a kérvényért 5 K.-t fogadott el, míg az ezenfelüli összeget a kérvényező beleegyezésénél és kérésére dr. Lövy ügyvédnek utalta a felmentési kérvény elintézésének kisérgetéséért. Állítása igazolására nyugtákat csatolt.

Többi ügyek.

Árvaszéki elnök jelenti, hogy a hadiárva-alap vármegyénkben 17.000 koronára emelkedett.

Főorvos előterjeszti a megyaszói személyjogi gyógyszerár elnyeréséért pályázók névsorát. Csizsár Béla, Gara József, Henter Julia, Koczó László, Körmendi Mihály, Leib Rezső és Vértessándor okl. gyógyszerészek kérvényei érkeztek be a határidőn belül. A bizottság a döntést későbbre halasztotta.

Végül Gnädig Lipót főmérnök válaszolt br. Sennyey Miklósnak a 916. szept. havában tartott bizottsági ülésen a Nagyköves—Öros utvonali javítása tárgyában tett interpellációjára. A válasz tudomásulvétele után elnök az ülést bezárta.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

1600 román fogoly.

Budapest, nov. 14.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Keleti hadszíntér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: A dunai monitorkoraiak Giurgiu közelében igen erős ellenséges beavatkozás dacára 7. részben megrakott uszályhajót zsákmányoltak.

Károly főherceg vezérezredes harcra: Orsovánál megtisz-

titottuk a Cserna jobb partját. Oláhország északi részében a harcok ránk nézve állandóan kedvezően folynak. A legutóbbi két napon itt 1600 foglyot, 9 gépfegyvert és 1 ágyut szállítottunk be.

Az ojtózi szorosnál a románok folytatják támadásaikat. A tölgyesi szakaszon az oroszok a határtól nyugatra több magaslatot kényszerültek feladni. Jakobenyből északra egy orosz előretörésük megfiusult.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcra: Nincs új hír.

Olasz hadszíntér.

Jelentősebb esemény nem történt.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Események a tengeren

Budapest, nov. 14.

November 13-ról 14-re virradó éjszaka egy tengeri repülőrajunk a Doberdónál katonai építményeket és Belignánál az ellenség védelmi repülőjét robbanó és gyújtó bombákkal igen hatásosan bombázták. Több hangárt telibe találtunk és nagy tüzet idéztünk elő. A heves lövetés ellenére valamennyi repülőgépünk sértetlenül tért vissza.

Flottaparancsnokság.

A bottyáni Nagyasszony.

50 éves jubileum.

— nov. 15.

Ritka ünnepély színhelye volt a hó 11-én az öreg bottyáni kastély, özv. br. Sennyey Pálné sz. br. Fiáth Mária lakhelye.

Mikor 50 év előtt hazánk kétféle is háboruban állott, az ifjú báróné, az akkori tárnokmester neje, állandóan kísérette Ő Felségét, áldott emlékü Erzsébet királynénkat Budapest különféle kórházaiba és az ő ritka önfeláldozásával és tevékenységével enyhítette szenvedő hőseink fájdalmait. Most 50 év után újra ott látjuk a „Bottyáni kegyelmes Asszonyt” azok sorában, akik a Vörös Kereszt szolgálatában működnek. Mindjárt a háboru legelején a sátoraljaujhelyi Erzsébet kórházban dr. Chudovszky Mária vezetése alatt végezte az apólonői tanfolyamot és fiával, br. Sennyey Bélával együtt tartja fenn a bottyáni 22 ágyas Vörös Kereszt kórházat.

A legodaadóbb buzgalommal és igazi anyai szeretettel ápolja ő maga betegét és sebesültjeit és boldog az a szenvedő katonánk, aki a bottyáni kórházban találja a legkitűnőbb ellátást.

Ő cs. és kir. fensége, Ferenc Saluator főherceg, mint Ő Felsége helyettese a Magyar Szent Korona Vörös Kereszt Égylet védnökségében, a kegyelmes Asszony ritka érdemeit méltányolva, már előbb is a hadiékí-

ményes Vörös keresztet adta, hálóját és elismerését a kezébe vevőnek.

Ugy a bottyáni kegyelmes Asszony akarta az áldozatnak ez alkalommal a kívánatait — közmondás, hogy teremtette —

tott szép ünnepeket meg a kegyelmes unokái és rokonai és környéke a kápolnában, a tárnokmester, a gyapjas rendcsaládi sirbolt.

Az ünnep verőfényes, rennyenyőfákkal díszített a 22 most besült gr. Wolf Vörös Kereszt alatt, aki az olta nevében fent.

Ezután Stein Ernő kapitány megbízott olva Fensége kéziratos szép beszéde szavakkal esztangyalának a falu tanítója szóval gratuláltak fejezték be népélet.

Az ünnep alatt a család szonyak egy adtak át, amely példátlan tény 1866-ban és a világháboru alseget fejtett kszony szenvednek megment hitésére.

Apró

1. Szemé annak bekében is, időkben a köjaira nehezedtanyáit sok segíteni mindnyira jogosultzete, a sorsagatell ügyképest, amelyben nálunk most orvosdacára talán melyről a le Embertestvéronát kér és valahogy a fenn tudja nyomorgói feareukon a dkozás, a renkiállanak a feseppen, sőtjukba a sega középosztá amelynek re becsületesenlene ennieből?! Ki goebből másokávét 70 fillért 32 fillérkoronás zsinának is rovalaki azt

A sátoraljaujhelyi kir. ügyészségtől.

1916. Rb. 16/e—84. sz.

Verseny tárgyalás.

A sátoraljaujhelyi kir. törvényszéki fogházban letartóztatottak részére 1917. évi január hó 1-től 1917. évi december hó 31-ig szükséges kenyér biztosítására versenytárgyalást hirdetek.

Felhívom a vállalkozni szándékozókat, hogy zárt írásbeli ajánlatukat hozzám 1916. évi december hó 5-ik napjának d. e. 9 órájáig adják be. A később érkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Szöbéli versenytárgyalásra 1916. évi december hó 5. napjának d. e. 10 óráját a kir. ügyészség helyiségébe kitűzöm.

Sátoraljaujhely, 1916. évi november hó 9-én.

Dr. Siszy Viktor,
kir. főügyési helyettes.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és gyomorbajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer a legjobban ajánlható.

— Egy üveg ára 3 korona. —

Kapható:

„Szt.-Antal” gyógyszerertárban
Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér.

TÖRLEY PEZSGŐGYÁR
KÉPVISELETE
SÁTORALJAUJHELYBEN
PRINCZ DÁNIEL
törv. bej. keresked. ügynökségénél
Wekerle-tér 2.

Eladó

egy gönczi hordó asztali bor jutányos áron.

Czím a kiadóhivatalban.

Jegyzék-papír

1000-kint 40 fill.-ért kapható a kiadóhivatalban

— Az 1917. évre szóló —

„ZEMPLEN NAPTÁRA”

— számára —

hirdetéseket már csak e hó 20-ig
vesz fel kiadóhivatalunk.

Megjelen het
szordán é

Szerkesztőség
Sátoralja

Telefon:

Kéziratokat n

Kylltiérben minde

„Szab

a

mondotta B
német birod
zetes gyűlés
szólhat a ka
mélto korm
nekünk, a
lut is szegér
kezetileg és
zott Magyar
lentül heverő
természeti k
lan emberi
nak. Hiszen
lehet tehetsé
dag, hogy
fiának ráter
jét, képessé
hevertesse!
ság, hogy n
kel rosszul g
tudja, hogy a
emberek, a
— ha ugyan
ségtelenek
kerül előke
ságu munkal
éppenséggel
olyan egyéni
egy-egy intéz
akinél minde
selője tehet
tebb?

A közok
és közzgazda
zerek és ti
rátermettség
próbálására
sem járvány
szokott ráni
itt rendszer
mulva derül
tettünk, és
derül ki,
már meg i
ganizmusát
észre, hog
elborította

Nincs á
szerve, ne
megnyilatko
nül lehetne
nyomni, v
ket meg ne
juttatni. A
iskola —
denkinek
rátermett
nek ki ne
ségek ki
hetségtelen
gazdálkodá
mas néme
het meg n
vésbbé e
magunkna
nek a sze
nak eddig
vezzék bá
létrának,